

عنوان مقاله:

تحلیل انتقادی رابطه فلسفه کانت و پارادایم پردازش پیش‌بینانه

محل انتشار:

دوفصلنامه شناخت، دوره 16، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده‌گان:

محمد مهدی مقدس - گروه فلسفه-دانشکده ادبیات و علوم انسانی-دانشگاه بین المللی امام خمینی-قزوین

علی فتح طاهری - استاد گروه فلسفه، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بین المللی امام خمینی، قزوین، ایران

خلاصه مقاله:

این مقاله به تحلیل و نقادی دیدگاه ال. آر. اسوانسون درباره ارتباط میان پارادایم پردازش پیش‌بینانه (predictive processing paradigm) و فلسفه کانت می‌پردازد. براساس اظهارات اسوانسون، این پارادایم (که ازین پس PP نامیده می‌شود) ریشه در آثار ایمانوئل کانت دارد. وی این ارتباط را در مواردی از قبیل (۱) تحلیل بالا به پایین، (۲) ذهن و ساختارهای علی جهان، (۳) وارونه سازی و انقلاب کپرنیکی، (۴) فرایشینی‌ها و صورت‌های شهود، (۵) مدل‌های تولیدی و شاکله‌ها، و (۶) تحلیل به وسیله ترکیب نشان می‌دهد. در ارزیابی دیدگاه وی، می‌کوشیم نشان دهیم که مدعای وی دست‌کم در دو مورد کلی با دشواری رو به روز است: نخست اینکه، خوانش وی از PP کاملاً گزینشی است و تفاوت‌های معنادار میان خوانش‌های متفاوت از آن را در نظر نگرفته است. دوم اینکه، خوانش وی از کانت خوانشی طبیعی شده و تجربی است. چنین خوانشی اساسی‌ترین مفاهیم فلسفه استعلایی کانت یعنی من یا سوزه خودآگاه را نادیده می‌گیرد و محظوظ می‌کند. همچنین رویکرد کانت به ذهن رویکردی متفاہیزیکی است، درحالی که رویکرد PP به مغز کاملاً تجربی است. بنابراین، اگر میان پارادایم PP و فلسفه استعلایی کانت تعارضی اساسی وجود داشته باشد، آنگاه ادعای تطابق میان آن‌ها با دشواری‌های جدی رو به رو خواهد بود.

کلمات کلیدی:

پارادایم پردازش پیش‌بینانه، کانت، طبیعت‌گرایی، فلسفه استعلایی، اسوانسون

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1766147>

